

[Startpagina](#) > ... > [Uw Rechten](#) > [Slachtoffers Van Strafbare Feiten](#) > [Rechten Van Slachtoffers - Per Land](#) > 2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

2 - De aangifte van een misdrijf en mijn rechten tijdens het onderzoek of het proces

Hoe geef ik een misdrijf aan?

U geeft een misdrijf aan bij de politie door te bellen naar 114 14 (of +46 77 114 14 00 als u zich buiten Zweden bevindt) of langs te gaan bij een politiebureau. U kunt ook aangifte doen via internet als het gaat om inbraak, fraude met een betaalkaart, diefstal of verlies (behalve diefstal of verlies van uw paspoort of nationale identiteitskaart). Als u een beschermde identiteit hebt, moet u geen aangifte doen via internet. In noodsituaties of tijdens een misdrijf belt u met het centrale alarmnummer 112. Link naar [e-verslag](#)

Hoe kom ik er achter wat de stand van zaken is?

Wanneer u aangifte doet bij de politie, krijgt uw zaak een nummer en ontvangt u de contactgegevens die u nodig hebt om te informeren naar de stand van zaken. U kunt ook vragen naar wat er met uw zaak gebeurt door de politie te bellen, een e-mail te sturen naar uw plaatselijke politiebureau of door langs te gaan bij het dichtstbijzijnde politiebureau. Als u de met uw zaak belaste politiefunctionaris wilt spreken, kunt u bellen naar het nationale telefoonnummer van de politie: 114 14. U wordt dan doorverbonden met de betrokken functionaris.

Kom ik in aanmerking voor rechtsbijstand (tijdens het onderzoek of tijdens het proces)? Onder welke voorwaarden?

Voor sommige soorten misdrijf hebben slachtoffers recht op hun eigen wettelijke vertegenwoordiging, de zogenaamde "juridisch adviseur voor de benadeelde partij" (*målsägandebiträde*). Dit is met name van toepassing op zedenmisdrijven en huiselijk geweld, maar ook op andere misdrijven waarbij sprake is van een speciale behoefte. Er kan een vertegenwoordiger worden aangewezen zodra het (voor)onderzoek is gestart; aan de hulp zijn voor u geen kosten verbonden. Als u denkt een wettelijk vertegenwoordiger nodig te hebben, is het belangrijk dat u dat zo spoedig mogelijk bespreekt met de openbare aanklager (*åklagare*) of de politiefunctionaris die belast is met het vooronderzoek. U kunt uw verzoek ook rechtstreeks indienen bij de districtsrechtbank (*tingsrätt*). De districtsrechtbank zal bepalen of u in aanmerking komt voor vertegenwoordiging en, zo ja, de juridisch adviseur aanwijzen. U kunt daarbij een voorkeur opgeven. De juridisch adviseur, meestal een advocaat, is er om uw belangen te behartigen en u tijdens het vooronderzoek en het proces bij te staan. De juridisch adviseur heeft een geheimhoudingsplicht en kan u helpen met uw pleidooi en met het indienen van een vordering tot schadevergoeding. De "juridische advisering van de benadeelde partij" stopt bij afsluiting van de gerechtelijke procedure en strekt zich niet uit tot het verhalen van schade of het verkrijgen van een andere vorm van vergoeding.

Als een voogd (doorgaans een ouder) wordt verdacht van een misdrijf tegen het kind, kan voor het kind een speciale vertegenwoordiger worden aangewezen. Hetzelfde gaat op indien de verdachte van het misdrijf nauw verwant is aan de voogd. De vertegenwoordiger beschermt de rechten van het kind tijdens het vooronderzoek en het proces. Een advocaat, advocaat-stagiair van een advocatenkantoor of iemand anders kan worden aangewezen als speciale vertegenwoordiger. Er worden eisen gesteld op het gebied van de kennis, ervaring en persoonlijke eigenschappen van de vertegenwoordiger, om diens geschiktheid te waarborgen.

Rechtsbescherming maakt deel uit van het verzekeringspakket van huishoudens. Dat betekent bijvoorbeeld dat de verzekering uw juridische kosten kan vergoeden voor zover uw vordering niet in de strafrechtelijke procedure wordt afgehandeld. Doorgaans bevat de polis een bepaling dat u een bepaald deel van de kosten zelf moet betalen (het eigen risico). Raadpleeg uw verzekeringsmaatschappij voor meer informatie.

Op grond van de Zweedse wet op de rechtshulp (*Rättshjälpslagen*) staat slachtoffers rechtshulp ter beschikking in alle soorten zaken. De hulp kan bijvoorbeeld betrekking hebben op een vordering tot schadevergoeding waarbij de openbare aanklager u niet helpt, of op onderhandelingen met de verzekeraar. U kunt contact opnemen met een advocatenkantoor dat rechtshulp verleent op grond van de Wet op de rechtsbijstand. Tegen een vast tarief kunt u tot twee uur lang een advocaat raadplegen. Het tarief is ongeveer 1 600 SEK per uur. Afhankelijk van uw financiële positie kan het tarief lager zijn.

Als u geen rechtsbijstandsverzekering hebt en uw zaak niet kan worden afgedaan via de verleende rechtshulp, kunt u na evaluatie van uw behoeften mogelijk rechtsbijstand krijgen. De staat betaalt dan een deel van de kosten van uw wettelijke vertegenwoordiging. U kunt ook een vergoeding krijgen voor uw reis- en verblijfskosten, de kosten van het overleggen van bewijs en andere kosten. Een advocaat, de rechtbank of de nationale instantie voor rechtsbijstand (*Rättshjälpsmyndighet*) kan u helpen bij het aanvragen van rechtsbijstand.

Kan ik aanspraak maken op onkostenvergoeding (voor deelname aan het onderzoek/het proces)? Onder welke voorwaarden?

Als u wordt opgeroepen door de politie of de openbare aanklager, hebt u recht op vergoeding van de kosten die u voor het verhoor moet maken. Dat kan gaan om reis- en verblijfskosten, inkomstenderving of andere financiële verliezen. De vergoeding wegens inkomstenderving is echter beperkt tot een bepaald bedrag. Neem voor dit soort vergoeding contact op met de politie.

Als u wordt opgeroepen door de politie of de openbare aanklager, hebt u recht op vergoeding van de kosten die u voor het verhoor moet maken. Soms vraagt de president van de rechtbank u aan het eind van het verhoor of u aanspraak maakt op vergoeding. In het algemeen wordt de betaling echter na afloop van het proces afgehandeld aan de receptie van de rechtbank. U kunt dan vragen om een vergoeding en te weten komen hoeveel u krijgt. De betaling wordt direct aan de receptie verricht. Als de kosten hoog zijn, kan de betaling langer duren; voor meer informatie kunt u terecht bij de rechtbank.

Kan ik beroep instellen als mijn zaak wordt afgesloten voordat er een proces plaatsvindt?

Als uw zaak is afgesloten en u niet tevreden bent over de beslissing, kunt u verzoeken dat de zaak wordt onderzocht door de openbare aanklager. Neem in dat geval contact op met de politie, die de kwestie op uw verzoek zal voorleggen aan de aanklager. Als u niet tevreden bent over een beslissing van de openbare aanklager, kunt u bij de eerst hogere aanklager een verzoek indienen om een nieuw proces (*överprövning*).

Kan ik betrokken worden bij het proces?

Ja, gewoonlijk zult u moeten worden betrokken bij het proces, aangezien uw verklaring voor de rechter belangrijk is om te kunnen beslissen over de zaak.

Wat is mijn officiële rol binnen het rechtsstelsel? Heb ik bijvoorbeeld de hoedanigheid van slachtoffer, getuige, burgerlijke partij of particuliere aanklager, of kan ik daarvoor kiezen?

Volgens Zweeds recht bent u tijdens het vooronderzoek en het proces benadeelde partij (*målsägande*). U kunt pas partij bij de zaak zijn wanneer de openbare aanklager de procedure heeft ingesteld. U kunt partij bij de zaak zijn:

- als een aanklager een procedure heeft ingesteld;
- als u een vordering tot schadevergoeding hebt; en/of
- als u meewerkt aan de vervolging.

U kunt tijdens het proces op ieder moment meewerken aan de vervolging; u hebt dan vrijwel dezelfde procedurele status als de aanklager en de mogelijkheid om bijvoorbeeld zelf te getuigen voor de rechter. U hoeft met betrekking tot het misdrijf echter niets te bewijzen.

U kunt op eigen initiatief afzonderlijke klachten indienen of een specifieke klacht voorleggen als de aanklager een algemene tenlastelegging heeft laten vallen of heeft ingetrokken. In dat geval moet u tegenover de rechter wel bewijzen dat het misdrijf heeft plaatsgevonden.

Wat zijn mijn rechten en plichten in deze hoedanigheden?

Als u geen partij bij de zaak bent, wordt u in kennis gesteld van de datum en tijd van het proces. U ontvangt die kennisgeving echter alleen als u daarom hebt gevraagd tijdens het vooronderzoek. Als u wel partij bij de zaak bent, hebt u het recht het gehele proces bij te wonen, ook al is de procedure niet openbaar.

U kunt worden opgeroepen om voor de rechter te verschijnen als de aanklager heeft verzocht om uw verhoor of als u een vergoeding vordert. U ontvangt een dagvaarding met de datum en tijd wanneer u moet verschijnen en informatie over aanvaardbare redenen om niet te verschijnen. Als u ziek bent of een andere aanvaardbare reden hebt om niet te verschijnen, moet u de rechtbank daarvan zo snel mogelijk vóór de zitting in kennis stellen. De rechtbank laat u dan weten of uw aanwezigheid al dan niet vereist is. Als u niet verschijnt en daarvoor geen geldige reden hebt, riskeert u een boete.

Tijdens het proces kunt u een vordering tot schadevergoeding instellen. Dat recht hebt u alleen als u een benadeelde partij bent. U wordt ook ondervraagd door de aanklager en de verdachte (of diens advocaat). U wordt niet onder ede verhoord. Als u partij bij de zaak bent, kunnen u of uw adviseur vragen voorleggen aan de verdachte, getuigen en deskundigen. Aan het eind van het proces wordt u bovendien in de gelegenheid gesteld iets te zeggen ter afsluiting.

Als u wordt opgeroepen door de politie of de openbare aanklager, hebt u recht op vergoeding van de kosten die u voor het verhoor moet maken. De kosten die kunnen worden vergoed, zijn reis- en verblijfskosten en kosten wegens inkomstenderving (tot 700 SEK per dag).

Kan ik tijdens het proces een verklaring afleggen of getuigen? Onder welke voorwaarden?

Ja, de aanklager zal u waarschijnlijk willen ondervragen tijdens het proces. Een benadeelde partij kan echter niet als getuige optreden. Dat betekent dat u geen eed aflegt. Als u partij bij de zaak bent, is het uw recht tijdens het proces te getuigen.

Welke informatie ontvang ik tijdens het proces?

Als u partij bij de zaak bent, is het uw recht op diverse manieren te worden geïnformeerd over de gerechtelijke procedures en over wat er in uw zaak is gebeurd. In het Zweeds wordt dit *partsinsyn* genoemd. Als u benadeelde partij bent, maar geen partij bij de zaak, hebt u niet hetzelfde recht om over het proces te worden geïnformeerd.

Tijdens het vooronderzoek door de politie wordt u gevraagd of u wilt worden geïnformeerd over de beslissing in de zaak. Als u tijdens het proces partij bent, stuurt de rechtbank de beslissing aan u toe. Als u geen partij bent, wordt de beslissing aan u toegezonden als u daarom hebt gevraagd.

Heb ik toegang tot de procesdossiers?

Als u partij bij de zaak bent, is het uw recht op diverse manieren te worden geïnformeerd over de gerechtelijke procedure en over wat er in uw zaak gebeurt. Dit wordt in het Zweeds *partsinsyn* genoemd en is bedoeld om een partij te voorzien van de informatie die zij nodig heeft om haar rechten te doen gelden in een zaak of proces. Dat kan bijvoorbeeld betekenen dat u op uw eigen verzoek of op initiatief van de rechter inzage krijgt in documenten of ander materiaal in een zaak. Verder moet de rechter er op grond van de "communicatieplicht" op eigen initiatief voor zorg dragen dat een partij inzage krijgt in documenten of ander onderzoeksmateriaal dat in de zaak is ingediend door iemand anders dan de partij zelf. Ook mag de partij tegenover de rechter opmerkingen maken over het materiaal.

Als u benadeelde partij bent, maar geen partij bij de zaak, hebt u niet hetzelfde recht om over het proces te worden geïnformeerd.

■ Laatste update: 15/07/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.